

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20110429-117)

Op eigen initiatief over de werking van de markt van de
groenestroomcertificaten in het kader van de
quotuminlevering voor het jaar 2010

24 juni 2011

Inhoudstafel

0	Juridische context en voorgeschiedenis	3
1	Markten voor groenestroomcertificaten	4
1.1	Brusselse markt.....	4
1.1.1	Aanbod.....	4
1.1.2	Vraag.....	4
1.2	Waalse markt.....	4
1.3	Verloop van de quotuminlevering in 2010.....	5
2	Analyse van de belemmeringen voor de goede marktwerking.....	6
2.1	Polarisatie van de markt.....	6
2.2	Liquiditeit van de markt.....	6
2.3	Verschil in het aantal spelers aan vraag- en aanbodzijde.....	7
2.4	Marktvolume en opening voor de Waalse markt	8
2.4.1	Marktvolume	8
2.4.2	Voorwaarden inzake de opening van de Brusselse GSC-markt voor de Waalse GSC.....	8
2.4.3	Gevolgen van de verplichting tot uitputting van de Brusselse GSC en de voorwaardelijke opening van de markt voor Waalse GSC	8
2.5	Administratieve belasting.....	9
3	Verbetering van de werking van de markt op korte termijn - Denkpistes.....	9
3.1	Voorlichting van de markt	9
3.2	Bundeling van de kleine producenten	9
3.3	Link met de Waalse GSC-markt.....	10
3.3.1	Totale loskoppeling van de Waalse markt	10
3.3.2	Volledige koppeling aan de Waalse markt.....	10
3.3.3	Gedeeltelijke koppeling aan de Waalse markt.....	10
3.3.4	Communicatie met het Waalse Gewest.....	11
4	Bedenkingen bij de werking van het systeem zelf	12
5	Conclusies.....	12

Tabel van de afbeeldingen

Figuur 1: aantal GSC die tussen april 2010 en maart 2011 het voorwerp van een transactie gevormd hebben	6
Figuur 2: gemiddeld aantal GSC per transactie in functie van de prijs per GSC	7

0 Juridische context en voorgeschiedenis

Onderhavig advies is een advies op initiatief van BRUGEL over de werking van de markt van de groenestroomcertificaten in het kader van de quotuminlevering 2010.

Dit is de lijst van de wetgevende teksten die het mechanisme van de groenestroomcertificaten en de quotuminlevering regelen:

- Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 6 mei 2004 betreffende de promotie van groene elektriciteit en van kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.
- Ministerieel besluit van 3 mei 2005 houdende erkenning van Waalse groenestroomcertificaten ten einde in rekening te worden gebracht voor de naleving van de verplichting opgelegd aan de leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij artikel 28, § 2, van de elektriciteitsordonnantie.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2007 houdende vaststelling van de quota voor groenestroomcertificaten voor het jaar 2008 en de volgende genomen in toepassing van artikel 28 § 2, derde lid van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 juli 2007 houdende vaststelling van de modaliteiten voor de toekenning van labels van garantie van oorsprong, houdende bepaling van de plichten opgelegd aan de leveranciers, en houdende wijziging van het besluit van 6 mei 2004 betreffende de promotie van groene elektriciteit en van kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.

Dit is de lijst van de vorige beslissingen van BRUGEL over de praktische regels voor de quotuminlevering:

- "BESLISSING-20080128-01" van 28 januari 2008 betreffende de praktische modaliteiten voor de inlevering van de groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2007.
- "BESLISSING-20090206-04" van 6 februari 2009 betreffende de praktische modaliteiten voor de inlevering van de groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2008, tot wijziging van beslissing 20080128-01.
- "BESLISSING-20100322-07" van 22 maart 2010 betreffende de opening van de Waalse markt van groenestroomcertificaten die in aanmerking komen voor de afgifte van groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2009, ingevolge de beslissing 20080128-01.

I Markten voor groenestroomcertificaten

I.1 Brusselse markt

I.1.1 Aanbod

In 2010 werden bijna 51.000 GSC toegekend aan zo'n 1850 productie-installaties verspreid over het BHG.

Het aanbod bestaat in hoofdzaak uit drie soorten spelers:

- de kleine producenten, vooral van fotovoltäische installaties, die over minder dan 10 GSC op hun rekening beschikken. Eind 2010 waren dit er ongeveer 1800. Het zijn vooral privé-personen.
- de middelgrote producenten, grote fotovoltäische installaties en warmtekrachtkoppelingsinstallaties van kleine of middelmatige omvang. Het zijn er een vijftigtal.
- één dominante producent die over een park warmtekrachtkoppelingsinstallaties en meer dan 40% van de groenestroomcertificaten beschikt.

I.1.2 Vraag

In 2010 hebben 12 leveranciers elektriciteit geleverd in het BHG.

Aangezien sommige van deze leveranciers afhangen van hetzelfde moederhuis zijn er 10 verschillende spelers die onderworpen zijn aan de quotumverplichting.

Het quotum groenestroomcertificaten dat voor 2010 ingeleverd moest worden, bedroeg 2,75% van de geleverde elektriciteit in 2010. In totaal stemt dit overeen met bijna 160.000 in te leveren GSC bij BRUGEL.

De historische leverancier alleen al moest ongeveer 126.000 GSC in 2010 inleveren, dat is meer dan 78% van het totale aantal in te leveren GSC. De tweede leverancier moest er bijna 15.000 inleveren. De quota van de twee grootste leveranciers samen zijn dus goed voor meer dan 88% van het totale aantal in te leveren GSC.

Alle overige leveranciers moesten elk tussen een tiental en 5700 GSC inleveren.

I.2 Waalse markt

De Waalse markt van groenestroomcertificaten wordt gecontroleerd door de CWAPE.

In 2010 heeft die markt ongeveer 2.500.000 GSC gegenereerd. Na inlevering van de quota blijft er een voorraad van enkele honderdduizenden GSC over.

Deze markt is veel liquider gelet op het grote aantal producenten die met verschillende leveranciers, of zelfs tussenpersonen, onderhandelen.

De prijs van de Waalse groenestroomcertificaten wordt bepaald door het spel van vraag en aanbod dat inherent is aan de werking van de Waalse markt.

De laatste gemiddelde prijs die op de site van de CWAPE bekend gemaakt werd, bedraagt 83,63 euro per GSC voor het eerste kwartaal 2011. De gemiddelde prijs van de GSC op de Waalse markt bedroeg in 2010 84,90 euro.

Sommige leveranciers produceren echter zelf Waalse GSC. De kost voor de productie en het gebruik van die GSC is beduidend lager dan de GSC die op de markt gekocht worden.

Dat betekent dat sommige Brusselse leveranciers die Waalse GSC mogen neerleggen hun verplichtingen tegen een lagere kost kunnen nakomen dan met Brusselse GSC.

1.3 Verloop van de quotuminlevering 2010

- begin 2010: Bekendmaking van de marktprijs op de **internetsite** schommelend tussen 81 en 96 euro.
- juni 2010: Voorlichting van de markt over **de toestand van het groene-elektriciteitsproductiepark** via de internetsite.
- eind november 2010: Publicatie van het **verslag** over de werking van de markt van de groenestroomcertificaten en de labels van garanties van oorsprong en over het erkenningssysteem van de Waalse groenestroomcertificaten voor het jaar 2009. Dit bevat een verfijnde analyse van de gehanteerde prijzen.
- 1 februari 2011: Situatie op de **GSC-rekeningen**: 44.582 GSC op de rekeningen van de producenten, waarvan 16.110 bij de kleine producenten.
- 18 februari 2011: **Mededeling** aan de leveranciers van de lijst van de producenten met hun e-mailgegevens, voor zover ze hun toelating gegeven hadden om deze mee te delen.
- 21 februari 2011: Verzending van de brieven met vermelding van de **opgelegde quota** aan elke leverancier.
- 1 maart 2011: Situatie op de **GSC-rekeningen**: 40.017 GSC op de rekeningen van de producenten, waarvan 13.115 bij de kleine producenten.
- 15 maart 2011: Situatie op de **GSC-rekeningen**: 36.919 GSC op de rekeningen van de producenten, waarvan 13.115 bij de kleine producenten.
- 21 maart 2011: **Mededeling** van de gewone gemiddelde prijs en van de lijst van de producenten aan de leveranciers.
- 23 maart 2011: **Mededeling** van een gedetailleerde prijsanalyse aan de leveranciers: het aantal transacties in functie van de prijs en het gemiddeld aantal GSC per transactie in functie van de prijs.
- maart 2011: Ontvangst van de **aanvraagdossiers tot opening** van de Brusselse GSC-markt voor de Waalse GSC van verschillende leveranciers.
- 30 maart 2011: **Mededeling** van de beslissing om de wettelijke einddatum vastgelegd op 31 maart met zeven dagen te verlengen wegens de verhuis van BRUGEL en zijn onbeschikbaarheid gedurende één week.. De limietdatum is dus verschoven naar donderdag 7 april. In diezelfde mededeling maakt BRUGEL een update van de gedetailleerde prijsanalyse en de lijst van de producenten over.
- 1 april 2011: Situatie op de **GSC-rekeningen**: 31.853 GSC op de rekeningen van de producenten, waarvan 7.190 bij de kleine producenten.
- 6 april 2011: Situatie op de **GSC-rekeningen**: 8.561 GSC op de rekeningen van de producenten, waarvan 6.918 bij de kleine producenten.
- 7 april 2011: **Opening van de markt** van de Brusselse GSC voor de Waalse GSC voor meerdere leveranciers die een aanvraagdossier ingediend hebben dat de aangewende middelen om de Brusselse producenten te contacteren en de aangeboden offertes bevat.

2 Analyse van de belemmeringen voor de goede marktwerking

2.1 Polariseratie van de markt

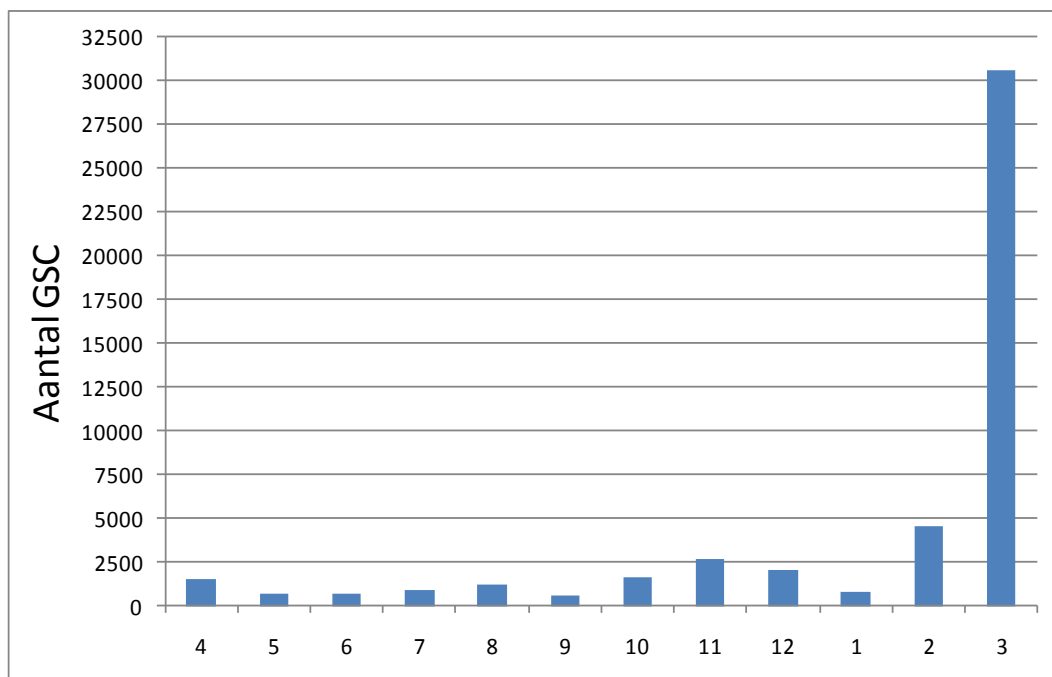
Zoals aangegeven in paragraaf 1.1 staat het buiten kijf dat de markt gepolariseerd is: zowel op het niveau van het aanbod als op dat van de vraag is één speler heel dominant aanwezig.

Deze spelers hebben een doorslaggevende impact op de prijs en de werking van de markt. Deze situatie verstoort het evenwicht in de betrekkingen tussen de spelers onderling en op de markt.

Wat het aanbod van GSC betreft zal de dominante positie van de huidige hoofdspeler de komende jaren misschien geleidelijk verminderen door de komst van nieuwe grote spelers op de markt. Wat de vraag betreft zal de dominante positie van de hoofdspeler op de markt van de GSC daarentegen op korte termijn wellicht niet echt veranderen.

2.2 Liquiditeit van de markt

BRUGEL stelt vast dat er tussen het einde van de quotuminlevering van een gegeven jaar en de maand februari die de volgende quotuminlevering voorafgaat heel weinig transacties afgesloten worden. Uit Figuur 1 blijkt dat bijna 75% van de transacties in aantal GSC tijdens de twee maanden vóór de vervaldag van de quotuminlevering plaatsvinden.

Figuur 1: Aantal GSC die tussen april 2010 en maart 2011 het voorwerp van een transactie gevormd hebben

In die omstandigheden is het moeilijk om buiten de maanden februari en maart betrouwbare prijzen mee te delen.

Bovendien kunnen, buiten die maanden, enkele transacties een belangrijke impact hebben op de gewone of gewogen gemiddelde prijs.

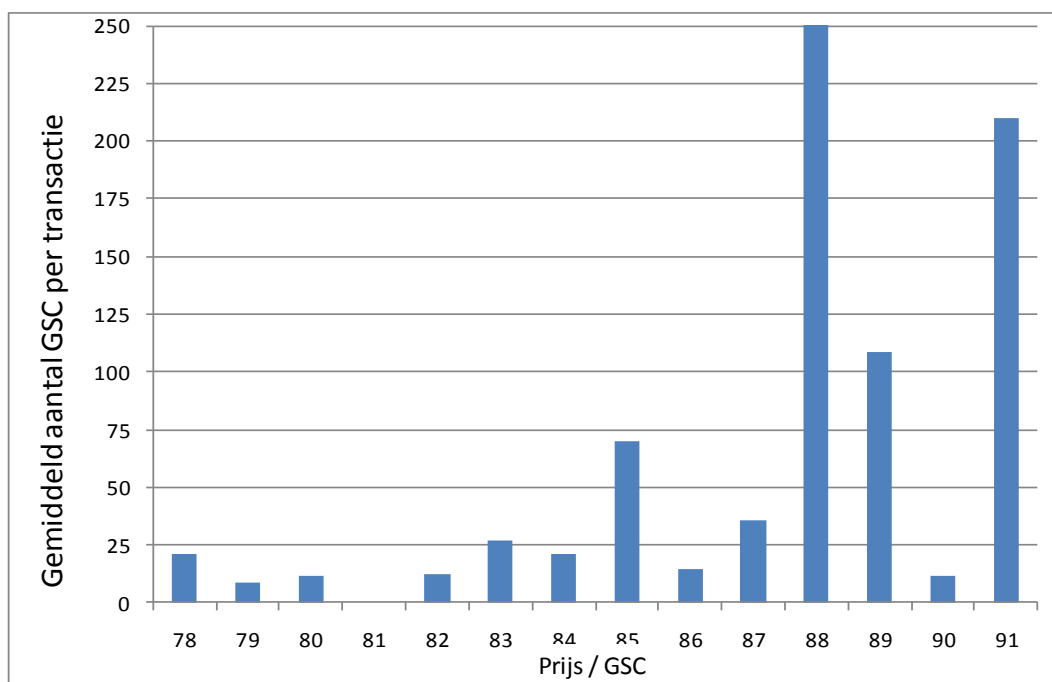
2.3 Verschil in het aantal spelers aan vraag- en aanbodzijde

Aan de vraagzijde telt de markt 10 leveranciers die grote volumes GSC nodig hebben tegenover 1850 producenten aan aanbodzijde die meestal slechts enkele GSC te verkopen hebben. Dit verschil heeft tot gevolg:

- Een zeer groot aantal financiële transacties tussen producenten en leveranciers dat moet afgesloten worden. Die transacties bestaan concreet uit drie handelingen: de ondertekening van een koopovereenkomst, een transactie op de rekeningen van groenestroomcertificaten en een storting op een bankrekening.
- Een zwakke onderhandelingspositie qua prijs voor de producent.
- De noodzaak voor sommige leveranciers die vooral of uitsluitend in de B2B werkzaam zijn, om een groot aantal natuurlijke personen te contacteren.

Om te vermijden dat ze een hoop kleine transacties zouden moeten afsluiten, gaat de voorkeur van de leveranciers uit naar transacties die betrekking hebben op grote volumes.

BRUGEL stelt vast dat de onderhandelde prijs voor grote volumes GSC daardoor hoger ligt dan voor kleine volumes, wat weergegeven wordt in Figuur 2 (omwille van de leesbaarheid van de grafiek wordt de waarde van 1155 aan de prijs van 88 euro per GSC niet in haar totaliteit weergegeven).

Figuur 2: Gemiddeld aantal GSC per transactie in functie van de prijs per GSC

2.4 Marktvolume en opening voor de Waalse markt

2.4.1 Marktvolume

Als we vraag en aanbod vergelijken is het duidelijk dat de hoeveelheid groenestroomcertificaten die momenteel aan de Brusselse producenten toegekend wordt op zich niet volstaat om aan de quotumvereisten te voldoen.

Zo is de historische leverancier sowieso niet in staat om zijn wettelijke verplichtingen enkel met Brusselse groenestroomcertificaten na te komen terwijl elke andere leverancier afzonderlijk of al deze leveranciers samen conceptueel aan hun quotumvereisten zouden kunnen voldoen door alle Brusselse groenestroomcertificaten op te kopen.

Bijgevolg werd het systeem van voorwaardelijke opening van de Brusselse GSC-markt voor de Waalse GSC voorzien.

2.4.2 Voorwaarden voor de opening van de Brusselse GSC-markt voor de Waalse GSC

Artikel 18, §2 van het besluit van 19 juli 2007 verplicht de leveranciers om Brusselse groenestroomcertificaten neer te leggen tot zij uitgeput zijn vooraleer zij groenestroomcertificaten afkomstig van een andere nationale of buitenlandse overheid (momenteel gaat het uitsluitend om Waalse groenestroomcertificaten) mogen afgeven:

“De leveranciers mogen slechts de groenestroomcertificaten, die uitgegeven werden door andere nationale of buitenlandse overheden om te voldoen aan de verplichting tot afgifte waarvan sprake in artikel 25 bij de Commissie neerleggen na uitputting van de certificaten uitgegeven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij mogen evenwel de groenestroomcertificaten neerleggen die werden uitgegeven door andere nationale of buitenlandse overheden, indien zij het bewijs leveren van een weigering of een onvermogen van verkoop van de groenestroomcertificaten die werden toegekend aan een installatie gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest drie weken vóór de termijn bedoeld in artikel 25, 2e lid”.

2.4.3 Gevolgen van de verplichting tot uitputting van de Brusselse GSC en de voorwaardelijke opening van de markt voor Waalse GSC

Het principe van prioritaire aankoop van de Brusselse GSC en de voorwaardelijke opening van de markt voor de Waalse GSC leidt tot:

- **Het afwachten door sommige leveranciers** in de hoop dat andere leveranciers de Brusselse GSC vóór hen zullen uitputten zodat er geen Brusselse GSC meer overblijven en de Waalse GSC-markt voor alle leveranciers geopend zal worden.
- In geval van resterende voorraad, **een opening voorbehouden aan de leveranciers** die hun wettelijke verplichtingen op basis van een dossier voorgelegd aan BRUGEL vervuld hebben.
- Een **potentieel concurrentieel voordeel** voor elke leverancier die Waalse GSC mag neerleggen om aan zijn Brusselse verplichtingen te voldoen ten aanzien van zij die enkel Brusselse GSC neerleggen. Inderdaad, de prijs per GSC zou voordeliger kunnen uitvallen in het Waalse Gewest dan in het BHG, zeker indien de leverancier GSC mag neerleggen die hij zelf in het Waalse Gewest geproduceerd heeft.

De voorwaardelijke openstelling van de Waalse markt werkt als volgt: een leverancier die Waalse GSC wenst te gebruiken, moet een aanvraagdossier bij BRUGEL indienen. Daarin moet hij aantonen welke middelen aangewend werden om de Brusselse GSC aan te kopen en welke respons hij op de ontvangen aanbiedingen gekregen heeft.

Op basis van dat dossier gaat BRUGEL na of *het bewijs van een weigering of onvermogen van verkoop* werd voorgelegd en beslist of die leverancier al dan niet toegang krijgt tot de Waalse markt.

Op die manier ziet BRUGEL zich verplicht om uitspraak te doen over de geldigheid van de voorgelegde aanbiedingen en dus ook over de aangeboden prijs terwijl dat noch zijn wens noch zijn opdracht is.

Een oordeel vellen of het bewijs “van een weigering of onvermogen van verkoop” voorgelegd werd is dus een heel gevaarlijke oefening; in de praktijk is het niet mogelijk om dat te doen zonder zich over de aangeboden prijs per GSC uit te spreken.

2.5 Administratieve belasting

Verskillende belemmeringen voor de goede werking van de markt, zoals hiervoor beschreven, brengen ook een zware administratieve belasting met zich mee, zoals:

- **Talrijke controles** door BRUGEL van de staat van de rekeningen van de producenten, waarbij BRUGEL de producenten zelfs verzoekt om elke conflictsituatie tussen producent en leverancier te rapporteren.
- Een zeer groot aantal transacties die door BRUGEL gecodeerd en aan de partijen meegedeeld moeten worden (via rekeninguittreksels).
- Het opleggen van vele administratieve stappen aan natuurlijke personen vooraleer ze hun GSC kunnen valoriseren.

Dit alles vergt een inzet van heel wat middelen zowel voor de leveranciers als voor BRUGEL, en een aanzienlijke inspanning vanwege de natuurlijke personen.

3 Verbetering van de werking van de markt op korte termijn - Denkpistes

3.1 Voorlichting van de markt

Om de marktspelers zo goed als mogelijk te informeren, zal BRUGEL:

- De lijst van de producenten op kwartaalbasis opsturen naar de leveranciers; met uitzondering van de namen van de natuurlijke personen die geen toelating gegeven hebben om hun naam mee te delen.
- De leveranciers in kopie plaatsen bij de verzending van de lijst van de potentiële kopers die momenteel naar de producenten verstuurd wordt.
- Zijn internetsite op kwartaalbasis bijwerken, specifiek voor wat betreft de prijs per GSC, waargenomen in de geregistreerde transacties.
- Op kwartaalbasis een gedetailleerde prijsanalyse aan de leveranciers overmaken. De frequentie van deze mededeling zal oplopen in de periode van de quotuminlevering.

3.2 Bundeling van de kleine producenten

Zoals uiteengezet in paragraaf 2.3 bevinden de kleine producenten zich in een zwakke onderhandelingspositie op de huidige markt. Bovendien moeten de leveranciers aanzienlijke inspanningen verrichten om deze kleine producenten te bereiken en transacties af te sluiten.

Om deze twee problemen het hoofd te bieden, spelen sommige particulieren, installateurs en derde partijen de rol van tussenpersoon op de markt door de GSC van de kleine producenten die dit wensen te bundelen met het oog op hun verkoop. Deze initiatieven bevinden zich echter nog in een opstartfase, althans in het BHG, zodat we nog niet kunnen oordelen over hun efficiëntie. Daarom zou het nuttig zijn om de belemmeringen voor hun invoering, of de stimuli voor het lanceren van één of ander organisme als tussenpersoon te bestuderen.

3.3 Link met de Waalse GSC-markt

Zoals uiteengezet in paragraaf 2.4.3 verloopt het huidige mechanisme van voorwaardelijke koppeling tussen de Brusselse en de Waalse GSC-markt verre van optimaal.

In de volgende paragrafen worden drie mogelijke alternatieve scenario's beschreven.

3.3.1 Totale loskoppeling van de Waalse markt

In dat scenario zouden de Waalse GSC niet gebruikt mogen worden om de quotumverplichting in het BHG te halen, zelfs niet mits naleving van een aantal voorwaarden. De facto zou dat de problematiek van de voorwaardelijke opening voor de Waalse markt, zoals thans het geval is, oplossen.

Dat scenario houdt het risico in dat een Brussels quotum opgelegd wordt aan de leveranciers waaraan zij onmogelijk kunnen voldoen als ze enkel Brusselse GSC mogen gebruiken. Dat zou dus mogelijk tot een juridisch probleem kunnen leiden. Dat juridisch risico zou echter grotendeels verholpen kunnen worden indien de maatregel met een voldoende aanpassingstermijn voor de marktspelers aangekondigd wordt.

3.3.2 Volledige koppeling aan de Waalse markt

In dat scenario zouden de Waalse GSC altijd gebruikt mogen worden om de quotumverplichting in het BHG te halen, zonder enige voorwaarden. Dat scenario zou de problematiek van de voorwaardelijke opening voor de Waalse markt eveneens oplossen.

Dat scenario houdt het risico in dat het BHG afhankelijk zou worden van de evolutie op de Waalse markt.

Bovendien zou een volledige koppeling de investeringen in hernieuwbare energie van het BHG naar het Waalse Gewest kunnen verplaatsen temeer daar ze er aan een lagere prijs geproduceerd of gekocht kan worden.

Daarnaast zouden de huidige of toekomstige kleine producenten problemen kunnen krijgen om hun GSC op de Waalse markt te verkopen ten aanzien van de grote producenten of houders van GSC. Meer algemeen zou het Brussels beleid tot bevordering van hernieuwbare of alternatieve energie herbekeken moeten worden.

Tot slot zou er dan op zijn minst een wederzijdse erkenning van de Brusselse GSC in het Waalse Gewest verwacht worden. Dergelijke beslissing hangt evenwel uitsluitend af van de overheden van het Waalse Gewest.

3.3.3 Gedeeltelijke koppeling aan de Waalse markt

In dit scenario zouden de Waalse GSC automatisch gebruikt kunnen worden voor de quotumverplichting in het BHG, nadat een bepaald minimumpercentage van het quotum gehaald werd aan de hand van Brusselse GSC. De huidige problematiek van de voorwaardelijke opening voor de Waalse markt zou in dat geval eveneens opgelost zijn.

Conceptueel zou men bijvoorbeeld kunnen uitgaan van een aandeel Brusselse GSC in het quotum dat vooraf vastgelegd is en in de tijd zou kunnen variëren, hetzij een aandeel dat jaarlijks variabel zou zijn en aangepast zou worden in functie van de effectieve productie van Brusselse GSC.

In deze tweede hypothese zou dat aandeel bepaald moeten worden op basis van de voorraad beschikbare GSC bij de aanvang van het jaar, het aantal GSC toegekend tijdens het jaar en het totale quotum dat alle leveranciers moeten inleveren. Vervolgens zou een marge naar onder toe voorzien moeten worden om rekening te houden met het gedeelte GSC dat steeds onverkocht zal blijven omwille van het onvermogen en/of de weigering van sommige producenten om te verkopen.

Ziehier een cijfervoorbeeld dat een mogelijke berekening van het percentage illustreert:

- GSC in voorraad bij de aanvang van het jaar: 7.000
- GSC toegekend tijdens het jaar: 50.000
- Totaal quotum opgelegd aan de leveranciers: 100.000
- Te realiseren percentage in Brusselse GSC: $(50.000 + 7.000) / 100.000 = 57\% - 10\% \text{ marge} = 51,3\%$

Dit percentage zou van toepassing zijn op de individuele quota van elke leverancier. Op die manier zou elke leverancier op gelijke voet en zonder enige vorm van discriminatie behandeld worden. Bovendien zou elke leverancier dezelfde inspanning moeten leveren om het vereiste aantal Brusselse GSC te verkrijgen en zou het systeem dus geen concurrentiële nadelen veroorzaken.

De datum waarop het percentage van het quotum wordt vastgelegd dat gerealiseerd moet worden met Brusselse GSC, zou moeten liggen:

- Ofwel bij de aanvang van het jaar X voor de quotuminlevering in het jaar X+1, in functie van het aantal GSC in voorraad en een raming van het aantal GSC dat tijdens het jaar toegekend zal worden.

De bepaling van het percentage op die datum biedt het voordeel dat de situatie in het begin van het jaar vastgelegd wordt en door alle spelers gekend is en dat de leveranciers zich dan exact kunnen bevoorraden met het aantal vereiste Brusselse GSC.

- Ofwel bij de aanvang van het jaar X+1 voor de quotuminlevering in het jaar X+1, in functie van het werkelijke aantal GSC op de rekeningen op dat ogenblik.

De bepaling van het percentage op die datum biedt het voordeel dat het vastgelegd wordt in functie van het exact aantal GSC dat op de rekeningen staat en niet op basis van een raming.

- Er kan ook een bepaling in twee fasen overwogen worden:
 1. Een mededeling aan de leveranciers van de raming van het percentage van het te realiseren quotum in Brusselse GSC bij de aanvang van het jaar X voor de quotuminlevering in het jaar X+1.
 2. De definitieve bepaling van het percentage van het te realiseren quotum in Brusselse GSC, bij de aanvang van het jaar X+1, op basis van het aantal GSC dat effectief op de rekeningen staat op dat ogenblik.

Men zou een mechanisme kunnen bedenken waarmee de definitieve bepaling slechts met een bepaald percentage zou mogen afwijken van de aanvankelijke raming, wat het systeem een zekere stabiliteit zou verlenen.

3.3.4 Communicatie met het Waalse Gewest

Om een eventuele verandering van het principe van de voorwaardelijke opening van de Brusselse markt voor de Waalse markt voor te bereiden, moet overlegd en nagedacht worden samen met het Waalse Gewest, onder meer met de CWAPE.

Inderdaad, welk alternatief scenario men ook kiest, de wederzijdse impact en invloed van de Waalse en Brusselse markten moeten bestudeerd en beoordeeld worden.

4 Bedenkingen omtrent de aard van het systeem

Er moet eveneens een debat aangegaan worden over de vraag of het huidige GSC-systeem wel het meest doeltreffende is om de doelstelling tot bevordering van groene elektriciteit en kwaliteitswarmtekrachtkoppeling in het BHG te bereiken.

In dat perspectief zou het nuttig zijn om een analyse en debat ten gronde uit te voeren, alsook het huidige systeem met de andere mogelijke alternatieven te vergelijken.

5 Conclusies

Begin 2011, bij de quotuminlevering 2010, zijn voor het eerst de belemmeringen voor de goede werking van de GSC-markt, duidelijk gebleken. De belangrijkste hinderpalen voor een goede werking van de markt zijn:

- Een polarisatie van de markt, zowel aan aanbod- als aan vraagzijde
- Een groot verschil tussen het aantal spelers aan aanbod- en aan vraagzijde
- Een te zwakke marktliquiditeit
- Het geringe volume aan Brusselse GSC in verhouding tot het opgelegde quotum en de voorwaardelijke opening voor de Waalse markt
- De concurrentiële nadelen voor de leveranciers voortvloeiend uit de voorwaardelijke opening

Om de huidige werking te verbeteren, worden verschillende voorstellen en denkpistes opgeworpen:

- Betere voorlichting van de marktspelers ;
- Sterkere bundeling van de kleine producenten ;
- Wijziging van de voorwaardelijke opening van de Brusselse GSC-markt voor de Waalse markt.

Terzelfder tijd zou er een debat ten gronde gehouden moeten worden over het systeem zelf.

* *

*